

PŘÍRUČKA

“PRŮVODCE ROVERSKÉHO ZPRAVODAJE”

Právě držíš v rukou, případně čteš na monitoru či displeji krátkou publikaci zachycující základní myšlenky k roverským zpravodajům. Může zde čerpat informace i inspiraci, jak rover či budoucí zpravodaj - co se jeho činnosti týče, tak vůdcové - co mohou od pozice RSZ očekávat.

Seznam zkratek:

- RSZ - roverský zpravodaj
- SRZ - střediskový roverský zpravodaj
- ORZ - okresní roverský zpravodaj
- KRZ - krajský roverský zpravodaj
- R&R - roveři a rangers
- RK - roverský kmen
- RS - roverstvo
- rs. - roverský
- RO - roverský odbor
- RN - RoverNet

Struktura zpravodajů.

Střediskový RZ -> Okresní RZ -> Krajský RZ -> Zodpovědná osoba za RO

Proč je dobré mít roverského zpravodaje - tedy RSZ?

 # výchovný zpravodaj pro R&R #motivátor a průvodce #znalost roverského programu

V jistém smyslu je současně výchovným zpravodajem pro poslední výchovnou věkovou kategorii Junáka, R&R. To může pomoci zejména výchovným zpravodajům všech jednotek v jejich práci a snažení. Tito zpravodajové jsou budiči a motivátoři. Takových lidí je zapotřebí, aby jednotky o RS nepřicházeli. Přinášejí Informovanost o akcích a dalších možnostech (v regionu, ČR i zahraničí). Kdo jiný než zpravodaj pro RS by měl přinášet aktuality a pozvánky na zajímavé příležitosti. Pomáhá také při řešení krizových situací, jako jsou problémy v RK, nebo rs. společenstvích, ale i při nějaké nenadálé situaci v jednotce či na akci, protože má možnost oslovit ku pomoci mnoho schopných lidí respektive R&R. Je tedy i průvodcem, jak popisuje tuto postavu regionální rovering. Skrze něj, nebo projekty či akce, které podpořil, mají RS možnost se poznávat a sdílet tak zážitky a zápal pro skautské myšlenky a činnost. Nakonec je ale nejdůležitější, aby se jednotky sami zamýšleli PROČ a JESTLI potřebují RSZ a co od něj očekávají.

Proč je rovering v Junáku důležitý?

#prevence vyhoření #seberozvoj #zásobník činovníků #prostor pro neskauty

Rovering je čtvrtou výchovnou kategorií Junáka, navazuje na skautskou výchovu ve věku benjamínků, vlčat a světlušek, skautů a skautek. Zároveň je poslední výchovnou kategorií, v pozdějším věku již hnutí nemá přímé výchovné ambice. Kompetence, které tvoří základ současného vzdělávacího systému Junáka, se tedy uzavírají se starším rs. věkem, který završuje celé skautské výchovné snažení.

Z pohledu rozvojových kompetencí je rs. kategorie klíčová. Zahrnuje nejdelší období našeho působení (více než 10 let) a pokrývá velkou část výchovné agendy hnutí. Některá témata jsou výsadou právě až rs. věku, cele například téma aktivního občanství. Vedle těchto „výlučných“ oblastí je ale rovering především věkem, kdy dochází k rozvinutí, pevnějšímu uchopení a zvnitřnění dříve nabytého, ať už jde o duchovní život, mezinárodní rozměr skautingu, či hlubší prožitek vztahu s bližními a přírodou. Teprve v rs. kategorii završujeme řadu výchovných témat a přejímáme plnou zodpovědnost za svůj další rozvoj.

Rovering přináší dospívajícím v Junáku velké možnosti seznamovat se, sdílet zážitky i zkušenosti. To je cenné, jak pro rozvoj jednotlivce, jeho další motivaci k činnosti, tak pro jednotky, které z R&R dostanou nové činovníky - to proto, že budou mít celorepublikový rozhled, mnoho kontaktů a pohledů na věc. Možná právě proto je ve věkové kategorii RS zajímavý přírůstek neskautů - jejich činnost je totiž aktuální a zajímavá.

Navzdory deklarovanému významu rs. věku, množství témat, která máme ambici v tomto věku otevřít a relativně silné členské základně není rs. kategorie v hnutí vnímána jako rovnocenná. Náhradou za vlastní roverský program je ve velké části středisek naplní rs. činnosti „pouze“ pomoc u oddílů mladších členů. Podstatnými důsledky tohoto stavu je „neuzavřenost“ skautské výchovy, riziko brzkého vyhoření mladých činovníků již v rs. věku a také odchod některých členů z hnutí.

Více se můžeš dozvědět na rovernet.cz v sekci roverský program/metodika a know-how.

Jak RSZ vznikne?

Kéž by se mohl vylíhnout či vypěstovat...

- Tuto funkci můžeš podědit po nějakém člověku, který zpravodaje v jednotce již dělal.
- Funkci nově ustanoví jednotka a ta by měla vědět i to, co od zpravodaje očekává.
- Z vlastní iniciativy se někdo přihlásí na jednotce, že by se rád této pozici věnoval.

RSZ obecně

K tomu směřujeme, těžko bude někdo při nástupu do funkce RSZ toto všechno umět a vědět. Je to cesta, cesta za poznáním a novými zkušenostmi.

- chápe význam roveringu a předává myšlenky roverského programu
- je aktivní osoba na středisku, v RK, kurzu či jiné skautské jednotce
- má přehled o rs. dění
- účastní se, organizuje či pomáhá s akcemi rs. výchovné kategorie
- orientuje se v rs. komunikačních a informačních prostředích Junáka (Roverský kmen, RoverNet)
- má přehled o rs. skupinách ve svém okolí
- ví, jak kontaktovat ostatní RSZ
- pomáhá se založením, udržováním a činnostmi RK
- nabízí R&R možnosti volnočasových i vzdělávacích akcí
- propaguje smysl vzdělávání ve skautingu a motivuje budoucí vzdělávání R&R

Střediskový roverský zpravodaj - SRZ

Baví tě práce na středisku? Je potřeba na středisku sjednotit komunikaci mezi RK nebo R&R? Chceš zlepšit spolupráci mezi RK nebo R&R? Pak SRZ je dobrá volba. Ber prosím následující výčet jako soubor možností, nikoli pravidel a nařízení - jsou to doporučení, ideální stav a pro inspiraci.

- **Roverská porada 2014:** "Když je středisko větší, mohlo by mít svůj mini roverský odbor (viz. SRK -> Šmudla), který se bude moci opírat o manuál - SRZ - který je bude spíše směřovat, ale konkrétní podobu funkce si musí určit sami podle vlastní situace."
- **Roverská porada 2014:** "POZOR! Aby se na středisku nedublovala funkce vedoucího RK a RSZ - pak by byl zbytečný."
- **Roverská porada 2014:** Má být RSZ členem RK nebo rs. společenství? Rozhodně je to výhoda, má tak přehled a kontakt o tom jak RK funguje a hlavně vlastní příklad. Nevýhodou může být, že se mu může hůře nahlížet na střediskové R&R, jako na celek.
- **Sova:** "Tenhle zpravodaj podle mě nabývá smysly v případě, že se ve středisku nachází více jak jeden RK. V opačném případě to zastane vedoucí daného RK."

SRZ primárně:

- chápe význam roveringu a předává myšlenky roverského programu

- **Ferda:** "Zpravodaj by si měl být schopen představit, kdo je to rover, jak by měl "fungovat", a snažit se na rs. cestu navést ty dosud tápající a seznámit je s možnostmi, které jsou jim k dispozici."
- **Sova:** "Na tento bod kladu důraz. Podle mě se však rovering ještě celkově formuje a některé odpovědi není jednoduché specifikovat. Hlavně musí být schopen spolupracovat s ostatními a snažit se myšlenky roverského programu pochopit. Na to asi návod není, dotyčný musí chtít ctít myšlenky roveringu a podporovat jej."
- **Roverská porada 2014:** "Kde se s významem a myšlenkou může seznámit? - RoverNet, Svatoplukovy pruty, knihy, časopisy, mluvit se staršími, zkušenějšími, shromáždit materiál jiných RK -> jak začínaly a podat jako inspirativní materiál."

- má přehled o jednotlivých RK

- **Ferda:** "Pokud je na středisku více RK, zastřešuje jejich spolupráci a zná jejich specifika, aby jim byl schopen poradit a pomoci."
- **Sova:** "Je to základní věc zpravodaje - mít přehled. Když nebude mít přehled, tak bude špatným zpravodajem. Z pozice zpravodaje je důležité se zajímat, co a jak kde funguje či nefunguje, aby věděl kde a co má napravovat/vytvářet. Konkrétně se jedná o komunikaci s vedoucími oddílů a střediska (měl by vědět, jaké jsou požadavky střediska), ať již alespoň elektronickou komunikací, telefonáty nebo pravidelnými osobními schůzkami."

- snaží se podpořit vznik RK nebo rs. společenství u oddílů či za celé středisko

- **Ferda:** "Mnohdy stačí impuls v podobě silného zážitku nebo zajímavá činnost, která "nakopne" RK. Chce to ovšem podporu jak od samotných R&R, tak od vedení oddílu/střediska. Ač je tento bod nejdůležitější, nejhůř se s ním radí, protože všude je to jinak a s jiným odrazovým můstkem."
- **Tesák:** "Nejsem si jist, zda je to "v popisu práce zpravodaje", ale pokud je to tedy osoba co by měla dělat jakéhosi vedoucího-kontrolora-kouče RK? Pokud ano, pak si myslím, že by měl být tento bod více rozvinutý, pak by měl dále definovat problémy RK, snažit se je pomoci řešit a pomáhat při plnění dlouhodobé vize RK. Podobně by to pak i bylo u ORZ a KRZ."
- **Bill:** "Tady vyvstává otázka, jak moc jsou na středisku schopní/ochotní/nadšení roveři. Za mě je ideál ten, že by existovala parta R&R a SRZ by je jenom postrčil "správným" směrem. Nesouhlasím s myšlenkou, že R&R musí někdo RK připravit a nastartovat. Ano, měl by jim k tomu dát podnět a prostor, ale ne to dělat za ně."
- **Mates:** "Průšvih právě nastává, jak bude někdo 16 - 19 letý definovat a řešit problémy RK, starší rover bude v práci nebo na VŠ = víkendový rover, když nebudou chtít roveři sami, ani párem volů je nepřinutíš. Podmínkou je plně spolupracující vedení oddílů a střediska a nějaký tahoun od R&R ...."

- **Sova:** "Pokud nenastane situace, že do této funkce budou lidi donuceni, tak to budou jedinci, kteří poznají problém. Řešení pak nesmí spočívat na jednotlivci, ale na více zainteresovaných lidech. Nejednáme se skauty - jsou to roveři a měli bychom naslouchat názor všech. Zajímat se a snažit se řešit už je podle mě splnění všech požadavků na zpravodaje. Jestli výsledek bude takový nebo makový záleží na lidech a to se předpovídat nedá. Každopádně opakují. Jedná se o R&R, jde o diskuzi mezi všemi a ne co si zpravodaj a "vedoucí" RK usmyslí."
- **Nik:** "Práce SRZ by podle mě vydal na samostatnou a pěkně tlustou knihu. Na každém středisku to s roveringem vypadá jinak a od toho se odvíjí jeho práce. Často je to jen péče o mladší vedoucí, kteří jsou rozstrkáni po oddílech a potřebují člověka, který by jim jen sem tam připravil nějakou samostatnou akci a poslal je na kurz. V takovém případě SRZ kopíruje práci výchovného s tím, že to dělá jen pro část lidí. V jiném středisku zase odrostla banda lidí, a buď se neví co s nimi, nebo jim rozumný vůdce střediska chce dát prostor, než je ukotví zas k nějakému oddílu a tam je potřeba založit funkční RK, což není nic jednoduchého. Začínající roveři, ač se říká, že by si měli připravovat program sami, potřebují nějakého tahouna a málo kdy se najde takový mezi nimi. V takovém případě se SRZ stane prostě vůdcem RK. Méně příjemná je situace ve středisku, kde vedoucí rovering berou jako kradení vedoucích. Tam musí SRZ být bojovník a pozici roveringu nejdříve vybojovat, což rozhodně není snadné. Těch různých situací je mnoho a těžko se to bude dát popsat obecně, a když se to podaří, tak to budou jen kecy v peci, bez nějakého konstruktivního přínosu."
- **Šmudla:** "V případě, že se RSZ měl stát vůdcem RK - je tu možnost najít někoho, kdo má třeba víc času a dostačující schopnosti a navést ho k tomu. Ohledně střediskové rady - těžko se bojuje se střediskovou radou, ale dá se to dělat tak, že začne dělat rs. akce, po nějaké době ukáže střediskovce, že už prostě ten rovering dělá a vlastně jim vůbec nekrade lidi. Toto je ale reakce pouze na jeden konkrétní příklad."

- propaguje roverský program (zná Roverský začátek)

- **Ferda:** "Málokdo z mladších, a mnohdy i starších R&R má představu o roverském programu. Přitom stačí přečíst si Roverský začátek, prošmejdít RoverNet a prohodit pár slov s někým zkušenějším. I k tomu ovšem potřebují být navedeni."
- **Sova:** "Tento bod beru jako samozřejmost, ale je potřeba na to myslet v jakékoliv komunikaci s R&R, kdy to vysloveně nevádí tak se o tom zmínit, vložit odkazy, diskuze..., napsat oddílákům na nový skautský rok, jestli jim začátky objednájí a motivovat je aby tak učinili. Osobní motivace je nejlepší."
- **Padre:** "Nástěnky (E-nástěnky střediska), Letáčky, odkazy, účast na střediskových akcích, návštěvy táborů."
- **Šmudla:** "Často je to jediný efektivní způsob motivace, ale co když roveři nejezdí na akce? A vlastně je ani moc neznáš? Jak pak? Osobní motivace je důležitá i u R&R samotných."
- **Šmudla:** "Vydupat ve středisku peníze na Roverský začátek pro R&R."

- předává informace o rs. akcích

- **Sova:** "základní a první věc, co by měl RSZ zvládnout - být informován a informovat. Tyto akce jsou na RoverNetu a může je dostat i jako bude balíček od ORZ - pokud tam je, popřípadě krajského)."
- **Šmudla:** "Klidně dám konkrétní případy středisek, kde nemají okresního ani krajského zpravodaje. Kde se pak vezme tento balíček?"
- **Mates:** "Informace bude předávat R&R na SRJ bude komunikovat např. žádost o příspěvek na akci, hlášenku akce a zhodnocení akce."
- **Ferda:** "Mnoho rs. akcí se ani kvůli nedostatku zájemců neuskuteční. Problém ovšem není nezájem, ale neinformovanost. Bohužel někdy ani desetkrát zasláný email nestačí a informace se ke konečným osobám nedostanou. A od toho by tu měl být RSZ."
- **Sova:** "Já osobně bych byl rád, kdyby k tomuto účelu sloužil RoverNet, ale popravdě v aktuálním stavu, v jakém se RoverNet nachází to je jen pěkný sen, ale o tom si popovídáme na Roverské poradě... Aktuálně jedinou možností, jak být informovaný, tak je se bavit s lidmi, koukat na Rovernet do kalendáře, být na FB v asi tak 10 skupinách (klidně je někde dohledám) a je šance, že budete vědět o tak 90% akcích. Máme například FB stránku, kde jsou všechny informace."
- **Pipi:** "Mám zkušenost s přehlcením R&R pozvánkami na rozmanité akce, takže už je pak ignorují a akce je nezajímají, proto se mi osvědčilo vybrat vždy jen pár osvědčených akcí a těch, se kterými má někdo ze střediska osobní zkušenost; na RoverNetu mi připadá skvělý kalendář akcí, ale pravda, že používám spíš facebook a křižovatku."

→ **RO:** „Na RN naleznete odkaz na sdílený dokument s výčtem různých rs. akcí <http://bit.ly/roverske-akce-podzim2014-jaro2015> . Milovníci sociálních sítí se na FB mohou připojit do veřejné skupiny „Společenstvo roverských akciček“ a do uzavřené skupiny Roveři&RangersCZ.“

- spolupracuje s ORZ

- **Ferda:** „Spolupráce by měla být obousměrná, každopádně důležité změny by měl automaticky zasílat jak na vyšší místa, tak i na nižší, záleží na informaci.“
- **Šmudla:** „Oboustranně to ulehčuje práci, pokud spolu komunikují a spolupracují.“
- **Ferda:** „Díky této spolupráci je snazší kontaktovat R&R z jiných středisek. Jedná se také o cenný zdroj rad. Stačí občas prohodit pár slov o aktuálním dění.“
- **Sova:** „Setkat se a popovídat si, jak si oba spolupráci představují. Shodnout se na komunikačním kanále, to je nejlepší cesta. Každý nově přichodzí zpravodaj by se měl každopádně snažit kontaktovat zpravodaje na vyšších postech, protože shora sledovat nižší posty je složitější a trvá to déle.“

- účastnit se střediskových rad

- **Mates:** „Proč ne, může být voleným členem SRJ, následně/nebo jmenovaným (výhodou je nyní možnost mít činovníky mladší 18 let).“
- **Ferda:** „Ne každý si může dovolit strávit pravidelně večer na střediskové radě, to ale není nutné. Pokud to ovšem časové možnosti dovolí, je to dobrý způsob, jak hájit zájmy R&R, zjistit dění na středisku i získat pomocnou ruku. Každopádně je dobré být s vedením střediska v kontaktu.“
- **Padre:** „Oboustranně prospěšné, Nedokážu si to jinak představit. Pochybuju, že by se mohl stát Zpravodajem jednotky, aniž by nechodil na její rady.“
- **Šmudla:** „To záleží. Pokud má rada dopředu daný program, tak se jen mrkne co je tam zajímavého, případně co má říct sám. Pokud tam není nic, je zbytečné aby na radu šel. Ještě víc zbytečné je, aby byl volený člen.“
- **Pipi:** „Středisková rada je výborným prostředkem, jak informovat R&R přes jejich vedoucí a nalákat je na akce. Jinak si to ale bez střediskovek dovedu v našem středisku představit docela dobře.“

- má přehled o aktivních i neaktivních R&R ve svém okrese, zajímá se o jejich činnost

... a dále také ...

- plánuje a zprostředkovává akce pro R&R

- **Ferda:** „Není třeba prosedět týdny u internetu a sám vše připravovat. Zpravodaj však díky svým kontaktům může objevit zajímavé akce a ostatním je nabídnout. Roveři jsou dostatečně schopní a s akcí můžou pomoci nebo ji sami připravit, v týmu nebo jednotlivě.“
- **Šmudla:** „Pokud je zpravodaj jediný, kdo se ve středisku RS věnuje, pak by měl akci naplánovat. Pokud by ji nevedl, měl by ohlídat, aby to ti mladší/jiní ji udělali dobře a neskončilo to spíše negativně.“
- **Padre:** „Akce jsou konkrétní prostředky předem stanovených cílů zpravodaje. Trošku mi chybí zmínky o dlouhodobém plánování, v závislosti na potřebách jednotky.“
- **Bill:** „Souhlasím s tím, co píše Padre. Zároveň mám pochyby o tom, jak moc může SRZ plánovat dlouhodobě, jelikož RK jsou živé organizmy a jak se budou měnit, můžou se změnit i jejich priority a cíle velmi rychle.“
- **Šmudla:** „Dlouhodobé vize „kam chceme R&R dostat“ se dají dělat i s živými organizmy.“
- **Nik:** „Právě protože jsou RK živé organizmy, tak musí plánovat, aby je tak udržel na nějaké rozumné cestě. Tady ovšem opět záleží na tom, jak to v tom středisku vypadá. Pokud je tam roving jen doplněk stravy vytíženým vedoucím, tak se asi nemůže jednat o nějaký systematický rozvoj. Nicméně ve funkčním RK, stejně jako v jakémkoliv jiném oddíle, je potřeba plánovat. Použil bych ale spíš formulaci, ze které bude patrnější, že je nemusí sám připravovat. Hlavní a nejtěžší role takového člověka je totiž v tom motivovat ty děcka k tomu, aby něco dělala.“

- má přehled o ostatních SRZ z okresu

- **Ferda:** „Znáš-li RS v okolí, můžeš si dovolit naplánovat i akci, na kterou je u vás málo lidí, nebo na takovou akci jiného střediska zavítat. Kontakty se dají získat na různých akcích nebo od ORZ.“
- **Nik:** „Je to hezká představa, ale dost těžká. Pokud tam nefunguje ORZ, tak si nedokáží představit, že by SRZ, či vůdce RK dokázal udržovat kontakty s více jak 2-3 ORZ.“

Okresní roverský zpravodaj - ORZ

Chceš spolupracovat s R&R v celém okrese? Zvol si tedy ORZ. Možná ti přijde, že toho je požadováno hodně, ale měj na mysli, že se jedná o ideální stav, to k čemu se snažíme směřovat, je to především pro inspiraci a rozhled v tématu.

ORZ primárně:

- napomáhá vzniku SRZ

- **Mates:** „Zkoušel jsem to u nás na okrese - dostat kontakty na ty aspoň trochu správné lidi a pak z nich dostat nějaké rozumné informace, jak to u nich funguje. Trvalo mi to 5 měsíců ve dvou lidech (13 středisek). Super představa by byla, kdyby na okrese byl Výchovný zpravodaj (stačí jeden na oba RK) a měl k sobě 1x člověka na R&R, 1x člověka na skauty a skautky, 1x člověka na vlčata a světlušky. Jenže tak to nefunguje.“
- **Šmudla:** „Střediska hlavně nemají personální kapacitu. Málokteré středisko si může dovolit RSZ.“
- **Nik:** „Praktické je obejít co nejvíce (všechny) střediskové rady a o roveringu tam diskutovat. To bude mít několikanásobný efekt: 1) Udělá si reklamu - budou vědět na koho se obrátit, když to budou chtít řešit a to je dost dobré, protože často nějaké pokusy s roveringem na středisku zkrachují na tom, že nevědí jak na to. 2) Přiblíží jim myšlenku roveringu - vysvětlí jim, že to nemusí být krádež, ale i podpora vedoucích a třeba je trochu namotivuje k tomu, aby se o tom začali bavit. 3) Zjistí, jak na tom to středisko je s roveringem a přístupem k němu. Jakým směrem se tam ubírá tendence. 4) Získá kontakty na lidi, kteří by mu mohli pomoci.“
- **Šmudla:** „ORZ hlavně musí mít zkušenosti s RK. Pokud se na něho někdo obrátí jak vést RK, jak ho založit apod. Měl by být schopen poradit. Většinou není střediskový RZ, takže ORZ ho musí být schopen nahradit.“

- předává informace SRZ a KRZ

- **Mates:** „Jaké informace bude posílat nahoru? Myslím, že nyní máme spíš problém informace protlačit dolů. Jaké informace bude posílat dolů? Celostátní akce budou viset na RoverNetu, a jestli organizátoři krajských a okresních rs. akcí nejsou blbci, tak tam budou viset taky (ty informace o jejich akcích).“
- **Nik:** „Taky si myslím, že by to mělo směřovat spíš dolů. Začínající zpravodaj by se určitě měl nahlásit tomu nadřazenému, ale dále by se měl starat hlavně o své podřízené. Tzn. ORZ by měl komunikovat se středisky a když bude něco potřebovat KRZ, tak by měl sám oslovit ORZ. Konec konců v ideálním světě bude „jediná“ práce KRZ podporovat ORZ...“
- **Šmudla:** „V návaznosti na Nika: KRZ podporuje ORZ a ORZ podporuje SRZ a SRZ podporuje RK. To je logické a jasné, ale není na škodu si to připomenout.“
- **Šmudla:** „Co posílat nahoru? Např. počet RK, případně změny na okresní úrovni. KRZ by přece jen měl mít aspoň trochu přehled. KRZ by se ale měl ptát ORZ na to, co chce vědět. ORZ by se mu měl nahlásit, aby věděl kdo to je.“

- podporuje všechny SRZ

- **Mates:** „Když se potkají tak jednou do roka (SRZ + ORZ), z vlastní zkušenosti přijde tak polovina, když to dobře půjde.“
- **Nik:** „Určitě by je měl podporovat. Přinejmenším dělat nějaké srazy (semináře, sdílení zkušeností). Pravdu zde má Mates (a polovina je ještě docela dost), ale tak to prostě je, a nebude to jinak. Ty akce, pokud lidí má být dost, smysl mají. V roveringu je obecně málo know-how.“

- pomáhá propagovat roverský program

- **Mates:** „To nepůjde... Z okresu (nebo kraje) je strašně daleko do RK + viz výše zmínka o RoverNetu. Tenhle zpravodaj bude hučet do vedoucích středisek - a to je k ničemu. (viz níže)“
- **Nik:** „Souhlasím, že je to odpovědnost SRZ.“
- **Šmudla:** „Často je SRZ prostě jenom vůdce RK. V takovém případě dost často ani neví o nějakém roverském programu. Je sice pěkné, že SRZ by to měl znát, ale ORZ by to měli kontrolovat, případně poučit.“

- podílí se na vzniku okresních akcí pro R&R

- **Nik:** „Pro osamělé R&R, kteří nemají koordinátory a takovéto akce, plus ty celostátní, jsou pro ně jediným rs. využitím. Také pro RK. R&R by se měli rádi mezi sebou potkávat a zpestřuje to program.“
- **Šmudla:** „Do budoucna je to jednoznačně přínos. Budoucí činovníci se budou znát napříč středisky.“
- **Šmudla:** „Měl by mít tým nebo nějaký tým podporovat ve vzniku rs. akcí. Pokud ten tým neexistuje, měl by se aspoň pokusit nějaký vytvořit.“

... a dále také ...

- účastní se okresních rad

- **Šmudla:** „Je zbytečné to dát jako povinnost. Měl by se účastnit, má-li to význam (např. při schvalování okresní rs. akce).“
- **Ondřej B.:** „Smysl vidím zúčastnit se po jeho zvolení (aby se o něm vědělo ve všech střediscích a on mohl vyřešit kontakty...); při propagace akcí; při řešení aktuálních problémů (rozpadání RK, finance etc. s nástinem řešení...).“
- **Mates:** „To nepůjde... z okresu (nebo kraje) je strašně daleko do RK + viz výše zmínka o RoverNetu. Tenhle zpravodaj bude hučet do vedoucích středisek - a to je k ničemu. (viz výše)“
- **Jája:** „Doporučuji tam chodit, dokonce být i voleným členem rady. Víc lidí se o vás dozví, máte větší šanci něco protlačit (ať už jde o rozdělování dotací, nebo „jen“ o získávání informací).“

- má přehled a je v kontaktu s ostatními ORZ v kraji

- **Mates:** „Podle mého zbytečné. Není nic, co by s nimi řešil.“
- **Nik:** „Jak už říkal Mates výše, kontakt je něco intenzivního a to v tomhle případě není nutné. Určitě by měl mít na nějaké zpravodaje kontakt, aby se s nimi třeba mohl o něčem radit a určitě by se občas mělo udát nějaké setkání s předáváním know-how, ale to je odpovědnost KRZ.“

- pomáhá SRZ s nastartováním a budováním RK

- **Nik:** „Je to důležité, protože budování RK je věc, u které nikdo neví, jak na to a vedoucí ve středisku na to často kašlou, protože mají spoustu jiné práce. Podpora z vyšších míst je v takovém případě neocenitelná.“
- **Nik:** „Musí mít reklamu. Musí se v regionu vědět, že když se chce někdo rovingem zabývat, tak se na něj má obrátit. On by pak měl mít připravený nějaký balíček, který by mu poslal. Nejlepší je ale se s ním sejít, nebo si s ním aspoň zavolat a pak pokud to budu v jeho silách, s ním jeho úsilí ve středisku občas konzultovat, radit mu a motivovat ho.“

- umí předávat informace i osobně bez SRZ a SRJ, pokud SRZ není, tak mnohdy ho i zastoupit

- **RO:** „Je to v osobním „kouzlu“ každého zpravodaje. Udělej si čas na osobní schůzky, zbav se ostychu a nekontaktuj okolí jen neosobně např. e-mailem.“

Krajský roverský zpravodaj - KRZ

KRZ, to zní jako velká funkce. Také asi je. Jsou tu především očekávání na straně krajské rady. Ta bude očekávat samostatnost, vlastní plán a především výsledky. Proto je dobré vědět, co by tak kraje mohli chtít a jak konkrétně na to.

KRZ primárně:

- napomáhá vzniku ORZ

→ **Padre:** „Je potřeba si je vytipovat, soustředit se na geografické rozložení kraje a zjistit kde se co děje, nebo neděje. V případě dostatku, nebo nadbytku rs. akcí v regionu osobně navštívit akce, oslovit organizátory a opravdu vytipovat potencionální ORZ. Hodně to záleží na zkušenostech KRZ ale předpokládá se, že ten by měl být dostatečně zkušený. Pokud dostatek akcí navenek není, zjišťujeme proč. Uspořádal bych vhodnou krajskou akci, kde by potencionální KRZ mohl být účastníkem. Vždy je potřeba pátrat mezi známými R&R z regionu, jestli by nevěděli o vhodném kandidátu na funkci. Co třeba organizátoři benzinových sbírek Společně proti leukémii!“

- orientuje se v RK v rámci kraje a pomáhá s jejich rozvojem

→ **Padre:** “Nehrozí, aby měl KRZ přehled o všech RK v rámci většího skautského kraje. K tomu musí mít síť okresních a střediskových zpravodajů.”

→ **Nik:** “Souhlasím. To je možné snad jen v Praze, kde je to nahuštěné všechno na jednom fleku.”

- propaguje roverský program

→ **Padre:** “Rozhodně jedna z nejdůležitějších kompetencí KRZ. Měl by mít i užší vztah k RO (na zvážení, jestli nedělat alespoň jednou ročně mimo Roverské porady setkání RO s KRZ všech krajů – i když zatím málokterý kraj má svého KRZ)”

→ **Nik:** “Souhlasím, že by KRZ měl mít užší vztah k RO. Otázkou je, jestli mu má RO co dát.”

- komunikuje s RSZ v rámci kraje

→ **Padre:** “Denní chléb.”

- plánuje krajské akce

→ **Padre:** “Má tu pravomoc, a alespoň jednu krajskou akci by měl kraj mít. Myslím si, že není bezpodmínečně nutné, aby ji naplno vedl KRZ ale měl by ji zaštiťovat a pokud možno se na ni co nejvíce podílet a směřovat. Naplňovat naplánované cíle.”

→ **Nik:** “To je podle mě region od regionu (a od jeho velikosti). Pokud je v kraji dost okresních akcí a ten kraj je velký, tak to podle mě není potřeba. Jestli je to jen kvůli budování image kraje, tak to záleží, jestli kraj funguje tak, že je jedno velké společenství a ORZ s tím pomáhají, nebo tak, že se staví hlavně na aktivních okresech se svými společenstvími a KRZ je v tom podporuje. Oboje je podle mě správné a oboje vyžaduje úplně jiný přístup.”

→ **Šmudla:** “Ne každý okres/středisko dělá rs. akce a tak by bylo fajn, kdyby roveři měli možnost jet aspoň na krajskou akci. Ta v tom případě “musí” být, i když chybí jediný ORZ z 20 okresů.”

→ **Padre:** “Poskládat užší tým, zvolit cíle a typ akce, rozšířit tým a akci uspořádat. Pořádná propagace je nutnost. “

→ **Ent:** “Cítím potřebu vytvořit interaktivní mapu (klidně zakomponovat do plánované mapy s kontakty na RSZ všech levlů), kde se budou zobrazovat všechna okresní i krajská rs. setkání. Do mapy by tyto akce zanášeli jejich organizátoři. Ideálně, aby se akce automaticky synchronizovaly s akcemi na RoverNetu. Důvod pěkně popsal Šmudla (viz výše). Dále by bylo fajn motivovat RK a rs. společenství k tvorbě takovýchto akcí, ideálně aby každý rok proběhlo alespoň jedno KRS v každém kraji ČR. RSZ by takovouto činnost koordinovali, věděli o ní (i trochu do zákulisí) a propagovali. Necítím však potřebu jejich aktivní organizace, nebo jejich osobní přítomnosti. Osobně tomu příkládám význam zejména protože: Ukazuje novým RK a ne plně fungujícím RK cestu, dobíjí baterky a udržuje RS v činnosti (pokud není 100% program a dobrá parta víme, že nám zde odchází docela dost členů. Dále viz odkaz: <http://vc.stred48.net/krs/>”

→ **Šmudla:** “Co nejvíc zainteresovat ORZ, aby oni pozvali svoje R&R a akce tak měla co největší účast.”

→ **RO:** “Interaktivní mapa je nástroj, který bude obsahovat RoverNet. Zatím ji neobsahuje, protože IT kapacity vytěžují jiné důležitější projekty.”

- předává informace ostatním KRZ od svých ORZ

- **Padre:** „Výměna zkušeností je důležitá, hlavně ve funkcích, které jsou neprobádanou stezkou. Zatím ale nereálné. Znovu narážíme na zmiňované setkání KRZ s RO. Nedůležitý bod, pokud by se chtěl někam obracet, měl by se obrátit na RO, nebo na někoho, koho alespoň trochu zná.“
- **Nik:** „Souhlasím a za setkání s RO se přimlouvám. Sám bych o nějakou výměnu zkušeností stál.“
- **RO:** „Ano tato možnost skutečně existuje. Jedna je Roverská porada, která se koná jednou za dva roky a je určena především RSZ a všem RS, kteří se snaží zajímat a zapojit. Pak je tu jednorázové setkání, které probíhá v mezeře mezi Roverskými poradami v lednu. Krátké setkání na půl dne, zpravodajů a RO.“

... a dále také ...

- účastní se krajské rady

- **Padre:** „Je dobré umět pomoci kraji při organizaci a realizaci akcí, dělá to dobré jméno roveringu. Na druhou stranu musí umět protlačit do rozpočtu dostatek peněz na krajské rs. akce. Přece jen na kraji už je to trošku politika. Ideálně, aby KRZ byl zároveň volený člen rady.“
- **Šmudla:** „Mám stejný názor jak u SRZ a ORZ. Na rady chodit pouze, má-li to cenu. Ne, když se neřeší nic o roveringu, rs akci, ... Je to pak zbytečná zátěž navíc.“
- **Onřej B.:** „Souhlas. Pouze pokud by si rada (KRJ?) KRZ výslovně vyžádala.“

- má přehled o KRZ napříč celou republikou a ví, jak je kontaktovat

- **Mates:** „Podle mého zbytečné, není nic, co by s nimi řešil.“
- **Padre:** „Stejně jako u předávání informací. Výměna zkušeností hlavně v začátcích může namotivovat a pomoci se odrazit. Zvláště když na krajích nikdy nic takového nebylo.“
- **Nik:** „Nesouhlasím s Matesem. Kde jinde má získávat know-how. Žádné metodiky k tomu neexistují. Ke komu se má obrátit o radu, když to bude potřebovat.“
- **Nik:** „Vybudovat adresář, případně konferenci, možná i interní web. Podle mě je to odpovědnost RO.“
- **RO:** „Tuto funkci bude mít RoverNet, je pro něj zpracovaná. Už dnes se RSZ zadávají do Skautlsu, odkud si RN bude brát data pro mapu a seznam.“
- **Šmudla:** „Co s kraji, kde nejsou okresy? ORZ a KRZ se prolínají?“

Kdo je to rover.

Každý člověk se stává roverem/rangers tehdy, pokud ve svém každodenním životě co nejlépe naplňuje následující:

- je skaut/ka
- je aktivním občanem
- vytváří dobré mezilidské vztahy
- je součástí celého rs. společenství
- přijímá odpovědnost za svůj rozvoj
- je otevřený novým možnostem a výzvám
- hledá aktivně svou cestu
- je vzorem a inspirací svému okolí
- přijímá heslo SLOUŽÍM
- hledá oporu v nejvyšší Pravdě a Lásce

Úmluva o českém roveringu.

My, roveři a rangers České republiky, přijímáme následující pojmenování jako základní kameny naší činnosti v Junáku - svazu skautů a skautek ČR. Jsme si vědomi, že ...

... rovering je skauting!

Rovering je obdobím skautského života, rozvíjí jeho smysl a umožňuje v plné míře si uvědomit hodnoty, které skautský život přináší. Je cestou k pochopení celosvětového rozměru skautingu. Je časem, kdy začínáme hlouběji chápat skautský zákon, jeho ukotvení ve třech základních principech skautingu a kdy přebíráme odpovědnost ze skautských principů vyplývajících.

...rovering je Služba!

Rovering je službou sobě, bližním, společnosti a vyššímu principu. Služba je dobrovolná a nezištná, vyžaduje odhodlání a odvahu. Je rozhodnutím každého z nás.

... rovering je příležitost!

Rovering je příležitostí k hledání a nalézání, k přemýšlení a pochopení. Je cestou k vymezení hranic našich možností a výzvou k jejich překonávání. Je příležitostí k osobnímu rozvoji, k pestrému a aktivnímu životu.

...rovering je společenství!

Rovering nabízí přátelské prostředí, které je prostorem ke sdílení zážitků a zkušeností. Vychovává k aktivnímu občanství a k soužití s lidmi ve společenstvích na místní i celosvětové úrovni.

My, roveři a rangers České republiky, chceme být aktivními členy Junáka, převzít odpovědnost sami za sebe a podle našich možností se podílet na dění uvnitř Junáka i mimo něj. Jsme vděční za možnost být R&R a rádi bychom požádali činovníky Junáka na všech úrovních jeho organizační struktury...

- ... aby nadále vytvářeli prostor pro náš všestranný rozvoj
- ... aby nám poskytovali metodické zázemí pro naši činnost
- ... aby vytvářeli na různých úrovních možnosti pro naše setkávání

K autorství a šíření této úmluvy se hlásí účastníci Roverské porady 2009

Regionální rovering.

Průvodci

Ne v každém středisku může fungovat samostatný RK nebo aspoň někdo, kdo rs. činnost dokáže dostatečně podporovat. Proto se můžeš obrátit na tzv. průvodce, což jsou lidé s bohatými zkušenostmi v roveringu, kteří mohou poradit ve vaší činnosti - ať už doporučením zajímavých akcí, vhodného uspořádání rs. činnosti na středisku či s orientací v roverském programu.

Regionální koordinátoři roveringu

Pro podporu rs. činnosti většinou bývají v každém kraji či větším okrese regionální koordinátoři roveringu (ať již jako zpravodajové nebo více či méně formální „tahouni“), kteří mají přehled o tom, kde působí jaké RK, na jaké se můžeš vydat rs. akce apod. Tito koordinátoři se snaží podporovat rs. dění v regionu. Jsou napojeni na RO a zajišťují tok informací od ústředí dolů a od členů nahoru.

Roverský odbor Junáka

Posláním RO je podpora roveringu na celostátní úrovni, ať už v používání roverského programu, komunikaci mezi jednotlivými RK a jednotlivci či zastupování rs. pohledu na dění v Junáku. K tomu všemu využívá internetový portál RoverNet, časopis Roverský kmen, celostátní akce a kurzy a síť regionálních koordinátorů. RO dohlíží na pořádání některých rs. akcí (Mikulášský víkend, celostátní setkání R&R Obrok, charitativní akce Společně proti leukémii, Roverská porada ...).

Regionální rovering

Myšlenka regionálního roveningu je o spolupráci respektive společné činnosti RK či jiných rs. společenství (i jednotlivců) a její místní podpoře. Základem aktivní spolupráce a společné činnosti rs. společenství (i jednotlivců) v nějakém konkrétním regionu je postaveno na vzájemných vztazích (pozitivních). Pro podporu a rozvoj vzájemných vztahů mezi rs. společenstvími (i jednotlivci) v rámci konkrétních regionů rozeznáváme nástroj RSZ respektive průvodce a nástroj projekty respektive akce.

Cílem Regionálního roveringu je:

Budování vzájemných pozitivních a co nejtrvalejších vztahů mezi rs. společenstvími (i jednotlivci) na úrovni konkrétních regionů.

HESLO ROVERŮ A RANGERS „SLOUŽÍM”

Nadšený aktivní skaut a osvětimský vězeň, profesor Ing. Felix Kolmer,

DrSc. (*1922), vzpomíná na příjezd „svého” transportu do koncentračního tábora v Osvětimi - viz též: (www.pametnaroda.cz/story/kolmer-felix-1922-1086)- „Já jsem si řekl, že jsem trochu silnější než většina ostatních, vytrénován skautingem, tak to musím přežít, a snad budu moci někomu pomoci, když to bude potřebovat. To byla myšlenka, která mi trochu pomohla. Kdo měl nějaký cíl, který prospěl někomu jinému, měl větší sílu k přežití než ten, kdo si žádný takový cíl nedal”. Felix prokázal svou skautskou připravenost a skautské „sloužím” naplnil do posledního písmene. Celý život plnil a dodnes ve svém vysokém věku plní svůj skautský slib, který složil v roce 1933 ve Skryjích na Berounsku (Jak to vidí Kolmer Felix, Český rozhlas Dvojka, 8. května 2015, 8:30 hod.). Přežil nacistické sběrné a koncentrační tábory díky skautskému slibu: „Vydržím, abych mohl pomoci i někomu jiného” a nezištně dokázal pomáhat svým bližním (Hospodářské noviny 18. 11. 2013).

Na webové stránce http://www.cin-centrum.cz/zapisnik1_111.htm se v dubnu 2004 objevil pod názvem „Skauting a občanská služba” překlad článku „Scouts Activities” (published by the Boy Scouts of America). Překladatel je označen iniciálami D.K. Předpokládám, že jde o bratra Daniela Kummermana. Na internetu najdeme velkou kupu textů různého původu, které odvozují heslo roverů a rangers

„Sloužím” od českého krále Jana Lucemburského ve vazbě na erb Edwarda, Černého Prince z Walesu. Nedávno jsem na webové stránce objevil pozoruhodnou úvahu (<http://roverground.cz/2013/11/11/ich-dien-eich-dyn-je-jedno-proste>), „ICH DIEN?

EICH DYN? TO JE JEDNO...PROSTĚ SLOUŽÍM objevil pozoruhodnou úvahu, jejímž autorem je skautský vůdce bratr Michal Šimek - Dukát. Dovolím si zde citovat z Dukátova textu „Heslo roverů a rangers je ‚Sloužím´. Údajně je převzato z erbu Edwarda, Černého Prince z Walesu, jako starobylá rytířská deviza ... Naši skautští předchůdci chápali ono ‚Sloužím´ jako rytířské heslo a jako takové ho dali roverům... Palacký nám říká ‚Na znamení vítězství snal král anglický z přílby krále Janovy tři paví péra s nápisem Ich Dien, i dal je svému synovi, černému princovi, jenž přední čest toho dne byl sobě vysloužil. On postavil je do svého štítu, jež užíval co princ Waleský´ ... Je to sice hezký příběh, ale pravda to asi nebude.

Palackému se to hodilo do jeho velkého vyprávění o udatném českém národu. A bylo by hezké si myslet, že anglický rod má svůj znak převzatý z Čech a že všichni roveři se vlastně řídí podle českého vzoru ...” Samozřejmě jde o bitvu u Kresčaku, k níž došlo v sobotu, 26. srpna 1346, a v níž padl český král Jan Lucemburský. Obvykle se uvádí, že slova „Ich Dien” jsou původu německého či, jak jsem také četl, středohornoněmeckého. Bratr Dukát ovšem píše „... ale věc se má s největší pravděpodobností trochu jinak. Černý princ z Walesu zdědil znak pštrosího nebo supího pera po své matce Filipě Henegavské. Deviza ‚Ich dien´ není původu německého, původně se totiž psala ‚Ich dene´. Pochází z galského nářečí, ve kterém zase zněla ‚Eich Dyn´, což v překladu znamená ‚Váš člověk´. Roverské Sloužit je tedy původně odvozeno od výrazu ‚Váš člověk´.” Z Dukátova výkladu můžeme soudit či odvodit, že v podstatě jde o legendu. Trochu mi to připomíná dosud stále ještě historicky nedoloženou legendu o králi Artušovi a jeho rytířích kulatého stolu, které včetně rytířského kodexu zvolil Baden-Powell jako vzory pro své skautské hnutí (Baden-Powell, Scouting for Boys, str. 230, World Brotherhood Edition 1946; český překlad str. 242, TDC 2007). Nemíním se ve své úvaze věnovat roverům a rangers popřípadě oldskautům a oldskautkám v širších souvislostech, chci se zaměřit především na skautskou službu.

Rovering

Program roveringu je v podstatě služba a to služba sobě, skautské jednotce i skautskému hnutí, společnosti a lidství (Baden-Powell, Roving to Success, 26 Edition, kapitola 7, str. 112 Service for others and citizenship, 1964; Mirko Vosátka - Grizzly, Roverské dopisy, str. 8, 1946). K tomuto heslu se hlásí, respektují je a usilují o jeho naplňování nejen roveři a rangers, ale také oldskauti a oldskautky. Služba sobě, usilující o vlastní osobní rozvoj, vycházející z 3. bodu Základních principů skautingu, tu vnější službu bližním usnadní a vlastně ji podmiňuje. Toto formování společnosti není jen záležitostí dospělých. Bratr Dukát píše „... takže, co bude služba zrovna pro nás (rovery)? Podívejte se kolem. Nemusíte se rozhlížet daleko do světa, hledat velké projekty a měnit světový řád. Stačí se podívat těsně za vlastní práh a vidíte spoustu drobných věcí, které je třeba změnit, a místa, kde by se hodila vaše pomoc. Podívejte se hlavně do svých oddílů a středisek, podívejte se na vaši školu nebo na vaše město. Nečekejte, až za vámi někdo přijde a bude prosit o pomoc. Najděte oblast, která vám bude blízká a můžete do ní něčím přispět. Zapojte se podle svých schopností a dovedností, jak se praví ve slibu - jak dovedu nejlépe. Přijďte a řekněte „Jsem tu a jsem připraven sloužit dobré věci. Jsem Váš člověk.“

... Zvyk konat dobré skutky se pro mnohé skauty stává celoživotní samozřejmostí. Někdy jsou to jen drobnosti, jindy dlouhodobé dobrovolné závazky... Dobrý skutek ani skautská služba by neměly být odměňovány finančně či jinak ani oceňovány vyznamenáními. Je to dobrovolná služba prokazovaná bez závazků, bez očekávání odměny. Rozlišit, jakou skautskou činnost lze považovat za „dobrý skutek“ a co si popřípadě zaslouží finanční odměnu či vyznamenání, nemusí být vždy snadné. Je to především osobní vnitřní záležitostí každého skauta, každé skautky. Je ovšem všeobecně známo, že skauti si některými svými placenými aktivitami pro společnost vydělávají na svou činnost (např. na letní tábory) a za některá svá mimořádná působení mohou být oceněni nejen skautskými, ale i civilními vyznamenáními.

Roudnice nad Labem, květen 2015 Jiří Čejka -Péguy, ŘSV

Výpis odkazů a seznam komunikačních kanálů:

www.rovernet.cz

www.facebook.com/rovernet.cz

www.roverground.cz

[facebook skupina „Roveři&Rangers CZ“](#)

[facebook skupina „Společenstvo Roverských Akciček“](#)

[google dokument „Roveské akce“](#) (odkaz i na RoverNetu v sekci Roverské akce)

ro@skaut.cz & rovertym@googlegroups.com